

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Cauzele separării poporului de preot în unele locuri, și mijloacele de apropiere

Istorici și scriitori de seamă au statorit, cu litere neșterse, rolul ortodoxiei în trecutul neamului românesc, constatând că, fără biserica ortodoxă ocrotitoare și fără preoțimea ei străjuitoare, poporul nostru nu s'ar fi putut afirma pe aceste meleaguri năpădite veacuri întregi de puhoiul vrăjmașilor năvălitori.

Biserica ortodoxă a păstrat și propagat atât credința strămoșilor, cât și naționalitatea lor.

Rolul preotului, ca reprezentant al religiei și al bisericii, pare ușurat; el, părintele satului, era singurul conducător și sfătuitor în chestiuni bisericesti, morale, naționale și sociale. Autoritatea lui, în fața credincioșilor, era indiscutabilă.

Dar, vremea trece, lucrurile progesează sau regresează, în orice caz ele se schimbă.

Astăzi vedem că în unele locuri prestigiul preoțimii e în scădere și poporul se separează de părintele său sufletesc.

Ceea ce este e cu atât mai bătător la ochi, cu cât ne dăm seamă, că preoțimea de azi muncește pentru întărirea, cultivarea și educația credincioșilor mult mai mult decât preoțimea din trecut, și deci preotul de azi e superior bunului preot din trecut.

Atunci cum să explicăm înstrăinarea, pe alocurea, a turmei de păstor?

Poate prin curente sociale, americane, democratice, rău interpretate, sau prin alte curente primejdioase ca urmări ale războiului trecut?

Prin îmbogățirea fără seamă a unora și prin frigurile materialismului ce au cuprins societatea de azi?

Negreșit și prin aceasta.

De bună seamă însă un motiv de căpetenie îl aflăm în deosebirea mai mare între capacitatea culturală a preotului de azi, dobândită în școală, și între capacitatea și educația poporului ce n'a ținut pas în aceeași proporție.

Preoții vechi nu se deosebiau mult de poporul păstorit, ei

luau astfel parte direct la bucuriile, întristările și la toate manifestările sufletești ale poporului: preotul era în fruntea mesei la nunte, la pomeni, la botezuri, la masluri ș. a. Preotul de azi este — din îndreptățite considerații — mai cu rezervă în toate aceste manifestări, fără să putem zice că nu le-ar conduce sau supraveghea.

În trecutul nostru, vorbind de Ardeal și de provinciile alipite, întreg poporul alcătuea un front față cu tendința statului de a ne desnaționaliza. Conducătorul firesc al poporului era preotul, singurul intelectual sătesc independent, — ceilalți funcționari, puțini la număr, erau cu totul în atârnare de stăpânitorii politici.

Azi statul e românesc. Interesele poporului nu se mai încrușează cu interesele statului, poporul nu mai vede în fiecare funcționar un dușman al său. Se aude chiar ici-colo vorba unor sfătoși, că biserica și preoțimea și-au sfârșit rolul în mijlocul poporului din țara desrobită.

Mare greșală.

Dacă în trecut lupta noastră cu străinii de neamul nostru, de mulțori era atât de mare, încât biserica din păstrătoare și ocrotitoare a credinței și moralității a trebuit să se prefacă în păstrătoare și ocrotitoare naționalismului, azi, dacă scopul național s'a ajuns, prin aceasta nu înseamnă că rostul bisericii a încetat. Din contră, biserica numai de azi înainte revine la adevărata sa ogașă, păstrătoare a credinței și a moravurilor bune; ea va fi școala credincioșilor săi, pe care îi va instrui, cultiva, înțelepți și moraliza, conform poruncilor lui Isus.

Aceasta e chemarea preoților: de a fi răspunzători de creșterea moral-religioasă și de desvoltarea și cultivarea poporului.

Nu puțin contribuie la înstrăinarea poporului de preoțime și o parte din presa românească.

Presa ar fi să fie o forță în stat. La noi, procedeul multor gazete nu e forță educativă, în adevăratul înțeles al cuvântului.

Înainte de război prin gazetărie se cultivă, se întărește sufletește cel ce citia. Cu ce sentiment de elevație și de respect răsfoim și azi colecțiile Tribunei, Gazetei Transilvaniei și ale altor gazete de pe vremuri...

Biserica, instituție sfântă, trebuie apărată, capii ei deasemenea trebuie în adânc respectați. În loc de aceasta — am văzut tocmai contrarul.

Preotul, cunoscător al stării și trebuințelor poporului, este deplin competent în sfătuirea și în *afacerile politice*. Nu-i mai puțin adevărat însă că locul preotului nu-i în agitațiile electorale, ci în biserică, unde să sfătuiască pe credincioși și să le arate calea bună de urmat. Altă atitudine este împreună cu urmări puțin îmbucurătoare pentru raportul dintre turmă și păstor.

Nu vom lua deci parte în luptele de trântire și ridicare de guvern, ci în calitate de slujitori ai ordinii morale vom sprijini pe ceice lucrează pentru bună starea și progresul bisericii.

Sectele nu pot prinde rădăcini la noi, decât reducându-se autoritatea preoțimii: deci năzuința sectanților e a descalifica preoțimea. În programul oricărei secte există ca principiu a compromite cât mai mult persoana preotului în interesul răspândirii învățăturilor sectante.

De aici: necesitatea organizării unei lupte de apărare în contra celor ce lucrează în scopul defacerii poporului de preotul său.

Ne lipsesc *școale confesionale* — deși n'am renunțat și nu putem renunța la dreptul d'a înființa și susținea școala confesională și în viitor. Despre marele folos și ajutor al acestei școale, în educația religioasă și morală a poporului, ne putem da seamă numai noi ceice am avut-o, și n'o mai avem.

În școala confesională preotul și învățătorul conlucrau la

cultivarea religioasă a sufletelor, la temeiul care singur garantează moralitatea, viața și trăinicia popoarelor.

Dupăce școala este scoasă de sub puterea bisericii, ne mai rămâne abea *catehizația*, ca mijloc prin care preotul poate să-și câștige iubirea și alipirea copiilor, în nădejdea ca această legătură să se perpetueze și pe mai târziu prin activitatea desfășurată în așezăminte ca societatea «Sfântul Gheorghe», Casele culturale ș. a.

Reforma agrară, prin afectarea sesiunilor parohiale, a contribuit pe alocurea la răcirea relațiilor dintre preot și enoriași.

Poporul de țărani, care a ținut totdeauna la glia de pământ mai mult decât la viață, n'a văzut cu ochi buni că pierde câteva jugăre de pământ, care se afectează parohiilor. Dușmanii neamului încearcă să exploateze această împrejurare, seducând pe neștiutori.

Cam acestea socotim că ar fi motivele înstrăinării masselor de către conducătorii lor firești, tot motive ce-și au proveniența mai ales în împrejurările, prin care trecem.

Mijloacele de *îndreptare* rezultă din însăș cunoașterea motivelor înstrăinării:

Intrunirile în *cercuri religioase*.

Aci, în aceste întruniri, ținute în fiecare sat, se studiază lipsurile, dorințele, neajunsurile poporului, putându-se combate cu mijloace potrivite.

Se știe ce mare înrăurire are slujba noastră, săvârșită de mai mulți preoți în sobor. Poporul urmărește cu luare aminte și cu inima deschisă toate cuvintele rostite de preoți. Predicile și conferențele acum își au cel mai mare efect.

Casele culturale. Deși sântem obligați cu toții la înființarea de case culturale, totuși se află multe comune unde casele culturale există numai în idee. E nevoie absolută să ființeze casele culturale în tot locul. Prelegerile, in-

strucția analfabeților, șezătorile literare, cetirile biblice, proiectiunile ș. a. sânt mijloace menite să strângă legătura dintre popor și preot.

E foarte prețios serviciul ce ni-l aduce aici organul «*Lumina Satelor*» din Sibiu.

Deși se afirmă, cum strigă unii, că biserica noastră și-a împlinit chemarea odată cu împlinirea idealului național, și deși s'ar părea că poporul nostru azi, după război, în urma diferitelor curente materiale și anticreștine nu mai e setos de credință și religiozitate, totuși situația se prezintă *cu totul altfel*: Societatea e setoasă de credință și de religie mai mult decât înainte vreme.

Critica, la adresa bisericii și preoțimii, oare ce denotă? Că societate e dornică să primească credință, e dornică de viața morală și religioasă.

Cum se explică totuși că unii din credincioșii noștri îmbrățișază diferite secte? Tocmai prin faptul că sânt setoși de credință și de altă viață religioasă pe care li se pare că le găsesc în mai mare măsură la sectanți, decât aiurea.

De mare însemnătate e pentru strângerea relațiilor dintre păstori și păstoriți e și *contactul personal*.

Preotul va cerceta viața familiară a păstoriților săi, vizitându-i și convenind cu ei și în afară de serviciile religioase.

Vizitele pastorale vor întări legăturile dintre preot și popor, înlăturând îndoelile, neîncrederea și bănuiala.

Preotul se va feri să ia taxe *prea mari* pentru serviciile ce le face. Păreră mea e să se renunțe cu totul la taxele stolare.

Viața particulară a preotului să fie tuturora toate, după cuvântul: «Așa să se lumineze lumina voastră, ca lumea văzându-o, să preamărească pe Tatăl din ceruri».

Preotul să fie pildă vie în cele sociale, morale și familiare; pentru că așa va fi considerația de care se va putea bucura în mijlocul turmei sale, cum vor fi purtările sale. Dela el depinde, că dacă în trecut au fost, el și biserica, ocrotitorii naționalității noastre, să fie și în viitor factorii cărora li se datorește întărirea morală a neamului. Pr. Al. Popa

Cine provoacă? Ziarul bucreștean *Cuvântul*, ajuns la discrețiunea dlui Nae Ionescu, se opintește să suplinească tot mai mult lipsa cotidianului catolic, *Albina*, care a răposat înainte cu vreo câțiva ani.

Luând locul acestui cotidian, *Cuvântul* a dus și duce o caraghioasă campania împotriva Sf. Sinod și a membrilor săi. Intr'un număr mai nou (dela 16 Iunie

1929), numitul ziar, sub iscălitura dlui Nae Ionescu, face un pas mai departe (o fi știind Dsa pentru ce), și de astădată mai catolic decât papa, dl Nae declară că *biserica noastră ortodoxă nici n'are dreptul să fie dominantă*, «dominanța ortodoxiei ar fi — după cum spune — mai de grabă o calitate, o decorație, dacă vreți, decât o funcțiune».

Nu ne trece prin gând să intrăm în polemie, pe tema aceasta, cu semioficiosul nunțiatului papale. E alt ceva la mijloc: Coloanele *Cuvântului* sânt bune prietene și *guvernului* actual, nu sânt dar lipsite de oarecare caracter oficios. Cunoscând aceste prietenești legături, preoțimea noastră din Ardeal vrea să știe: oare onoratul guvern își însușește sau nu manifestația la adresa bisericii ortodoxe din ziarul *Cuvântul*? Admit, cei din fruntea stăpânirii, declarațiile tendențioase și provocatoare semnate de redactorul aceluia organ? Dacă nu există nici un acord între unii și alții, să ni se spună lămurit. Constatăm deocamdată provocările îndrăznețe ce ni se aduc fără întrerupere în articolele unui «admirator» al papismului și al guvernului.

Preoțimea din protopopiatul Sibiului, întrunită în conferență pastorală la 4 Iunie 1929, — luând cunoștință de vorbirea I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru NICOLAE, flnută, în numele bisericii ortodoxe din întreaga țară, la discuția Concordatului în ședința din 23 Mai a. c. dela senat, — exprimă înaltului Ierarh adâncă sa venerațiune pentru apărarea prestigiului bisericii și al neamului, asigurându-L că preoții, ca niște ostași credincioși, ori când sânt gata la lupta ce se va cere în cauza aceasta mare și sfântă.

Dela congresul bisericesc

Din America:

Sântem tot sub impresiile plăcute și frumoase ale bine reușitelor serbări în legătură cu congresul.

Glasul de chemare pentru acest congres a pătruns, până și în cel mai depărtat colțșor al Canadei, de unde au alergat, — călătorind zile întregi — 2 apostoli însușești, pentru a reprezenta corporațiunile de acolo la congres.

Pregătirile organizate de comitetul parohial din Detroit, în fruntele părintele Octavian Murășan, au luat început încă din vreme, găzduind cu multă grijă pe toți reprezentanții, pe la frații de bine, români, îngrijindu-se a ni se pregăti întreținerea pe întreaga durată a congresului din partea membrilor «Reuniunii femeilor dela biserica sf. George», în frunte cu neobosita dnă M. Murășan.

S'au scurs 10 ani de când nu s'au mai văzut adenași la un loc reprezentanți de ai parohiilor, la un sfat, ca în congresul bisericesc dela Detroit.

Ziarele de aici s'au ocupat în coloanele lor cu chestiunea organizării bisericii noastre de aici, iar de când a sosit delegatul Sf. Sinod, P. C. Sa Tr. Scorobeț, s'a scris iarăși

despre binele ce va urma după noua organizare.

Zilele de 25—28 April ale anului curent, vor rămânea zile memorabile în viața poporului nostru din aceste locuri.

Voi schița în cele următoare, decursul sărbătorilor:

Parte din reprezentanții parohiilor sosiră încă de cu seară, iar alții în dimineața următoare. Ședințelor congresului li-a premers sf. Liturgie în sobor, cu invocarea duhului sfânt, celebrată de P. C. Sa Tr. Scorobeț, asistat de de protosincelul Danil Maxim din Dysart, Sask. Canada, părintele Andrei Moldovan din St. Paul, păr. G. Popa din Indianapolis și păr. Glicherie Moraru din Lemerick, Sask. Canada, care a servit ca diacon.

Serviciului îi urmează cuvântarea de deschidere a părintelui consilier arhiepiscopesc, care a desfășurat neajunsurile de până aci îndurate de biserică și popor din cauza neorganizării de un sfert de veac, accentuând binele ce-l vom putea avea de aici încolo.

La ora 3 după amiază s'au început ședințele. Reprezentanții au fost împărțiți în 3 secțiuni pentru studierea actelor electorale și verificarea credenționalelor.

În ședința a doua, din 26 April, aceste secțiuni au referat asupra actelor electorale, verificându-se alegerile.

Congresul a procedat apoi la alegerea comisiunilor, alegându-se din clerici și mireni comisiunea: organizatoare, bisericescă, culturală, și de relații externe. Toate acestea, muncind cu chibzuință, au prezentat congresului concluziuni de interes pentru bunul mers al vieții religioase, a susținerii și înaintării bisericii și a poporului nostru din America.

În 26 April seara la 7 ore s'a servit Sf. Maslu pentru popor de către P. C. Sa Păr. Scorobeț înconjurat de protosincelul Maxim, păr. Ilie Pop, Iuliu Holdăr, Simion Mihăițan. O. Mureșan și Glicherie Moraru. P. C. Sa a rostit o predică frumoasă și instructivă.

În decursul ședinței din 27 April sosește cablograma, I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, care dă binecuvântare asupra lucrărilor congresului dorindu-i spor. Ea a fost primită cu ovățiuni.

În 26 și 27 April, la masa comună au participat mulți oaspeți, cari se interesau de cele ce se lucrau în congres.

Duminecă dimineața a sosit dl ministru George Crețianu, primit la gară de o delegațiune specială și dus la hotel, ear la ora 10 sosește la biserica Sf. George, unde se săvârșia sf. Liturgie în sobor de P. C. Părinte Scorobeț, înconjurat de protosincelul Maxim, Pr. Ilie Pop, Andrei Moldovan și Pr. G. Moraru; la serviciu a cântat corul bisericesc, condus de directorul corului, Părintele O. Mureșan, cântând Liturgia mult regretatului Gh. Dima.

La sfârșitul slujbei urmează predica și tâlcuirea virtuților mucenicului Gheorghe, de P. C. Sa Pr. Scorobeț, — o predică înviorătoare de suflete.

La serviciu au participat 1346 de persoane, care număr s'a constatat după luminările împărțite la popor la părăstas.

Serviciului divin i-a urmat fotografierea poporului în frunte cu Excl. Sa Dl Ministru și preoțimea, în decursul căreia s'a oficiat taina sf. botez la 3 fetițe de către Pr. Andrei Moldovan din St. Paul, Minn.

La ora 3 reprezentanții parohiilor se îndreaptă spre biserică, unde după o scurtă slujbă celebrată de P. C. Sa Păr. delegat, se ține ședința de

încheiere, cetindu-se de părintele Moldovan, ca notar al celor două ședințe din urmă, — procesele verbale, care s'au aprobat și semnat. Părintele consilier mulțumește reprezentanților pentru participare, rugându-i să ducă în parohii urările de bine și prosperare, și să păstreze și pe mai departe neștirbit legea strămoșească. Declară sesiunea congresului de închisă. —

La 8 ore seara s'a dat concertul din partea celor peste 50 de coriști ai Reuniunii «Doins». Sala arhiplină s'a dovedit neîncăpătoare, în cât mulți se mulțumeau a sta în picioare, numai să poată gusta melodiile concertului...

Cinste și laudă tuturor celor ce au inițiat și condus și sprijinit opera de înălțare și progres a credincioșilor noștri din America!

Pr. Andrei Moldovan.

Inmormântarea protopresbiterului tractului Bran Ioan Hamsea

Pe neașteptate și prea curând ni te a smuls, din mijlocul nostru, fulgerătoare moarte, mult iubitul și venerabilul nostru părinte, conducător și îndrumător.

Prieteni, cunoscuți, rudeniile și intimități, te știau întreg și sănătos; și tu erai adânc suferind; te știau vesel și plin de viață, și tu te luptai cu puterea covârșitoare a morții; te știau între cei vii și tu înmulțai numărul nesfârșit al morților.

Cine ar crezut că acest bărbat, plin de vigoare, de sănătate, de vioiciune, ce se observau din fața lui, din mișcările și toată ținuta lui, să fie lovit ca din senin de neiertătoare săgeată a morții?

Miercuri, în 5 Iunie, a plecat de dimineață de acasă sănătos și voios ca totdeauna, în afaceri oficioase la Bran, așteptat de preoții locali. terminate agendele am ieșit cu toții din biserică și în curtea acesteia, deodată vedem pe protopopul că apucă bruscu amândouă mâinile pe câte unul din preoții cei mai apropiați și abia poate spune: «Mi-e rău, fraților» și să și lasă moale în brațele lor. Așezat pe un scaun adus în grabă, medicul spitalului din Bran, care din întâmplare era de față, i-a dat primele îngrijiri, crezând că e o indispoziție trecătoare, sau un leșin efemer. În curând s'a constatat o paralizie acută. Chemându-se «Salvarea» dela Brașov, a fost transportat la Râșnov și în aceeași zi la 5 ore p. m., și-a dat sufletul.

În fața acestui trist eveniment, cât de dreaptă și sfântă este admoniția ce ne o dă Mântuitorul: «Fiți gata, că nu știți ziua, nici ciasul când fiul omului va veni».

Protopresbiterul I. Hamsea s'a născut la 14 Oct. 1860 în frunțașă comună Râșnov. Studiile liceale le a făcut la Brașov cele teologice la Arad, ear drepturile la Oradea. S'a căsătorit la 1887 cu Aurelia Chiornită. A avut 6 copii, trei feciori și trei fete. A fost ales paroh în Râșnov, unde a servit cu devotament, cu dragoste și zel apostolic 20 de ani, apărând cu cuvântul și cu fapta interesele bisericești și ale neamului cu multă căldură și pricepere.

După moartea protopopului de pie memorie, Traian Meșianu, a fost întărit în această funcțiune, pe care și-a îndeplinit-o timp de 22 ani, cu mult tact și înțelepciune, până la capătul vieții sale.

Bărbat cu vederi largi, cu cultură serioasă, cu idei nobile, orator de forță, prezentabil, plăcut în societate, sever și drept în oficiu, om de

inițiativă și consecvent în hotărârile luate, român adevărat și patriot înfocat, iată caracteristicile însușiri ale iubitului nostru dispărut.

Activitatea sa ca preot-paroh și protopresbiter mai bine o poate aprecia și califica forul superior bisericesc, dar și noi putem constata că sub conducerea sa protopopiatul a progresat.

Când batalioanele române au trecut Carpații, protopopul Hamsea s'a pus în serviciul idealului național cu toată casa sa.

A dat prețioase informațiuni conducerii armatei române, ear vrednica sa soție a aranjat în Zărnești un spital cu 80 paturi pentru soldații români și a adunat material abundent pentru pansarea răniților. Fiul cel mai mare Traian, și-a vărsat sângele ca erou în țara fagilor la Cărlibaba. — La retragerea armatei române a luat, ca și alți mulți intelectuali, calea pribegiei, unde a avut durerea să-și peardă pe iubita sa soție, condamnată de autoritățile ungare în lipsă, la mulți ani de robie în urma atitudinii sale românești.

Pentru serviciile sale a fost răsplătit cu «Coroana României», «Resplata muncii» și «Crucea comemorativă».

Înmormântarea s'a desfășurat cu o solemnitate și un fast vrednic de iubitul dispărut în mijlocul unei numeroase asistente de prietini, cunoscuți și cu deosebire a unei mari mulțimi de intelectuali veniți din Brașov, a delegaților consiliilor parohiale din comunele tractului a diferitelor corporațiuni cu drapelul cernite, a școalelor locale și a poporului credincios din Râșnov.

Serviciul divin a fost celebrat de 30 preoți din protopopiatele Branului și Brașovului, sub conducerea P. O. D. Dr. Iosif Blaga, protopopul Brașovului ca mandatar al I. P. S. Sale Dni Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Mulțime enormă de coroane acopereau sicriul de metal ce cuprindea rămășițele pământești ale celui pe veci plecat dintre noi, coroane depuse de membrii familiei, de protopopiat, de comuna Râșnov și Zărnești, de cunoscuți și stimători, de camera agricolă și alte diferite corporațiuni.

Sicriul a fost ridicat din casele proprii de 10 preoți și astfel dus până la biserica în duioase cântări bisericesti ale corului școlar local și ale renumitului cântăreț dela biserica sf. Nicolae din Brașov, Brenciu și ale părint. Gh. Coman din Ghimbav și altora.

După terminarea prohodului urmează cuvântările:

Păr. protopop Dr. Blaga, într-o avântată vorbire descrie personalitatea răposatului și în general rolul preotului ca îndrumător al vieții religioase morale.

Păr. Gh. Babeș vorbește în numele preoțimii și al poporului din tract.

Păr. Ilie Pizo în numele parohiei și comunei Zărnești, Dl. A. Vlaicu în numele brașovenilor și a prietenilor personali.

Păr. protopop dela Sf. Gheorghe Aurel Nistor în numele camerei agricole a cărei președinte a fost defunctul.

Termine fiind vorbirile sicriul a fost transportat în cimitirul comun și coborât în cripta familiară însoțit de suspinuri generale și de jalnică cântare «În veci pomenirea lui», după ce a vorbit dir. școlar Tipeiu, arătând meritele răposatului pe terenul școlar.

Dormi în pace, iubitul și mult prețuitul nostru părinte și șef, dorul și dragostea noastră te vor urma și dincolo de mormânt, și de câte ori va veni vorba despre tine, o lacrimă duioasă de durerea despărțirii totdeauna va tremura între genele prietenului tău din tinerețe:

Preotul Gh. Babeș.

INFORMAȚIUNI

Preoți distinși. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, a binevoit a distinge cu dreptul de a purta brâu roșu pe următorii preoți de pe teritoriul arhiepiscopiei noastre de Alba-Iulia și Sibiu: Nicolae Gheaja, adm. prot. al tractului Târnava Mare; preoții catiheti: Aurel Nanu în Odorhei, Romul Albu în Dumbrăveni și Constantin Medrea în Sighișoara; pe preoții: Dr. Petru Debu în Brașov, Ioan Moța în Orăștie, Ioan Moșoiu în Șimon, prot. Bran, Ioan Mateiu în Sebeșul de sus, prot. Avrig, G. Drăgan în Boița, prot. Avrig, Jeronim Buzea în Ștena, prot. Avrig, Dionisie Bucur în Crihalma, Const. Dăncilă în Mănierău, prot. Hunedoara, G. Iacob în Buzd, prot. Mediaș, C. Oancea în Cioara, prot. Sebeș.

Pentru cei nenorociți. În ședința camerei deputaților dela 17 Iunie s'a admis cu aclamații propunerea făcută de dnii Franasovici și Ghiță Pop, ca să se cedeze diurna pentru o zi în ajutorarea locuitorilor din județul Someș, unde furtuna grozavă din zilele trecute a distrus recolta, a înecat vite, casele au fost luate de puhoiul apelor, ear numărul victimelor omenești se ridică la 16 persoane. Regiunea fusese bântuită de ape și de grindină și în anii precedenți; astfel oamenii au ajuns în mare sărăcie, — care însă nu poate fi redusă decât acordând dăunaților și alte ajutoare grabnice.

Comemorare. În 15 Iunie 1929 s'au împlinit patru decenii dela moartea celui mai profund cugetător al poeziei românești, Mihai Eminescu. Din acest prilej, societatea studenților în litere și filozofie din capitală a luat pioasa inițiativă de a comemora pe nemuritorul poet prin un parastas la sf. biserică Boteanu și o procesiune la mormântul lui din cimitirul Bellu. Parastasul a fost slujit de profesorul universitar și membru al Academiei Române, păr. Pr. Nicolae Popescu. Tot păr. Popescu a citit, la sfârșitul parastasului, scrisoarea cu părintești sentimente, adresate, la această comemorare, studenților din partea dlui rector universitar N. Iorga. Pe mormântul cu teiul bătrân s'au aprins lumini, s'au depus multe flori și s'au rostit câteva cuvinte adânc mișcătoare.

† Traian Lalescu. Sâmbătă s'a stins din viață prof. Traian Lalescu din Banat în vârstă de 47 ani. Om învățat, a făcut studii în Franța și Germania, a fost profesor în Timișoara și București. Moartea lui este o mare pierdere pentru știință și pentru țară. Pe urma lui au rămas patru copii orfani.

În capitală se ține în zilele de 20—24 Iunie 1929 congresul internațional antialcoolic al federației societăților antialcoolice feroviare (personalul căilor ferate) sub înaltul patronaj al I. P. S. Sale Patriarhului Miron. Participă 122 delegați din toate țările europene și din America. În congres se desbat chestiuni de interes pentru cunoașterea problemei antialcoolice în România și de folos în ce privește strângerea legăturilor dintre societățile antialcoolice românești și cele străine.

Invitare. Colegii de teologie cari mai sânt în viață și cari au absolvat teologia în seminarul Andreian din Sibiu în anul 1884, se invită la o întâlnire în Sibiu la 2 Iulie a. c., după împlinirea de 45 ani dela ieșirea de pe băncile școlii. Întâlnirea va fi în seminarul Andreian în 2 Iulie. În aceeași zi seara se va stabili programă de convenire. Din însărcinarea mai multor colegi: Pr. Isala Popa, Pr. Ioan Alexandru, Pr. Ioan Manta.

Parastas. Împlinindu-se, în 22 Iunie 1929, patru sute de ani dela biruința oștilor lui Petru Rareș la Feldioara, lângă Brașov, despărțământul Târnava Mare al Asociațiunii va comemora acest moment de mândrie din trecutul nostru, așezând la Feldioara o placă de marmoră. Urmașii de azi își fac, astfel, datoria față de un erou al neamului, care s'a sbătut să lărgească hotarele țării, pregătind, prin luptele lui, sufletul românesc pentru ziua cea mare a unirii. Solemnitatea desvelirii plăcii se face Sâmbătă în 22 Iunie a. c. ora 11 a. m., săvârșindu-se un parastas în amintirea lui Petru Rareș și a eroilor căzuți în această luptă vitejească. Societatea culturală Astra invită publicul a lua parte la solemnitate.

Promovare. Dșoara Aurora Săvoiu a fost promovată de curând doctor în medicină la universitatea din Cluj. Dsa este prima care și-a luat doctoratul în medicină dintre fostele eleve ale liceului Domnița Ileana din Sibiu.

Anunț școlar. Direcțiunea școlii de ucenici industriali curs inferior din Sibiu aduce la cunoștință, că încheierea festivă a anului școlar va avea loc în ziua de 29 Iunie c. la ora 3 p. m. în localul școlii primare de stat Nr. 1 str. Avram Iancu 13. Expoziția de fine de an se deschide în ziua de 29 Iunie ora 10 a. m. Dnii patroni, părinții elevilor, precum și publicul este rugat a cerceta expoziția și a lua parte la încheierea festivă a anului școlar. *Direcțiunea.*

Ofițerii de cavalerie din armata română obțin strălucite victorii la întrecerile din Polonia, luând cele mai frumoase premii; — în vreme ce delegații unguri, veniți ca oaspeți la București, împart în congresul internațional agricol broșuri și hărți iredentiste...

Aviz școlar. Încheierea festivă a anului școlar la școala normală «A. Șaguna» din Sibiu se va face la 27 Iunie ora 10. Expoziția de lucru manual și desemn va sta deschisă până la ora 5. Școala de aplicație depe lângă această școală va face încheierea luni în 24 Iunie ora 3 d. a. Părinții elevilor și prietenii școlii sunt rugați să participe la aceste festivități.

ȘTIRI LOCALE

La școala de copii, băieți și fetițe sub 7 ani, din strada Avram Iancu, s'a ținut Duminecă producția de sfârșit de an. Viitorii școlari au cântat, au spus versuri religioase și naționale, au jucat jocuri de copii, toți vioi, sprinteni și foarte disciplinați. Publicul a admirat toate prestațiile micuților, împreună cu expoziția obiectelor făcute de copii și întocmită cu gust și pricepere desăvârșită. Conducătoarea grădinei de copii, dna Drăgoiu, dovedește o muncă pedagogică, hârnice, devotament și sânguință, recunoscute de organele superioare ale instituției, spre marea mulțumire a părinților cari își aduc odraslele la această școală.

Reducere pentru băi. Căile ferate acordă, dela 20 Iunie, reducere de 50 la sută din taxele tarifare la toate clasele pentru călătoriile dela unele stațiuni la stațiunile balneare din apropiere; între ele e și Sibiul pentru Ocna Sibiului. Biletul, cu prețul întreg, luat la ducere, va servi și la înapoere în aceeași zi, vizându-se la la cassa de bilete a stației de înapoere (o formalitate care ar fi dorit să lipsească).

CARTI ȘI REVISTE

Dintr'un colț de țară, clipe trăite în războiul nostru pentru întregirea neamului, de Sofronie Roșca. București, 1929. Institut de arte grafice «Lupta». Prețul 30 Lei. — Un volum de 80 pagini, ce conține interesante amintiri din vremea războiului, cu mici dar grăitoare întâmplări care vor fi citite cu interes mai ales de românii sibiieni dela 1916 și anii următori. — Se poate procura și dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Nr. 3150 Pien. 1929.

Circulară

cațra onorații membri clerici și mireni ordinari și extraordinari ai adunării protopresbiterale electorale din tractul ZARAND

Prin ordinul Prea Veneratului Consiliu al Arhiepiscopiei ort. române de Alba-Iulia și Sibiu din 10 Iunie a. c. Nr. 3150 fiind numit subsemnatul comisar pentru alegerea de protopresbiter în tractul Zarandului, în înțelesul paragrafilor 14, 15 și 16 din Regulamentul pentru procedura alegerii de protopresbiter, prin această convoc pe ziua de Joi, 11 Iulie a. c., ora 5 p. m. Consiliul Protopresbiteral la ședință în locul central Brad, cancelaria protopresbiterală, spre a constata calificațiunea candidaților și a compune lista de candidare, iară pe ziua următoare Vineri, 12 Iulie a. c. convoc adunarea protopresbiterală electorală la locul central Brad.

Înainte de alegere, în biserica ort. română din Brad, la ora 9 a. m. se va sluji sfânta Liturgie împreună cu chemarea Duhului Sfânt la care sunt invitați a lua parte toți On. membri ai adunării protopresbiterale.

După terminarea dumnezeieștilor slujbe, la ora 11 a. m. se va deschide ședința adunării electorale.

Sibiu, 17 Iunie 1929.

Virgil Nistor
comisar consistorial.

Citiți și respândiți ziarul
Telegraful Român

Nr. 86/1929 prot.

(59) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Slimnic**, protopresbiteratul Sibiului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariție a concursului în Telegraful Român.

1. Venitele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.
2. Casă parohială.
3. Sesiune parohială 28 jug.
4. 6 st. lemne în pădure. Tăiatul și cărăușia privesc pe preot.
5. Venitele stolare stabilite în adunarea parohială din 28 Aprilie c. Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poțuți să-și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 8 Mai 1929.

Of. prot. în înțelegere cu of. parohial din Slimnic.

Emilian Cioran,
protopop.

Nr. 373/929.

(39) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a II-a din **Porumbacul de Jos**, protopopiatul ortodox român Avrig, în baza ordinului Preav. cons. arhiep. din 5 Martie 1929 Nr. 1183/929, se publică concurs cu termenul de 30 zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.
2. Folosirea cimitirului bisericii,
3. Folosirea pământului de 5 jugăre primit prin reforma agrară.
4. Grădina expropriată dela stat de 500 stânjini.
5. Stola uzitată în parohie.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și subștearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc din Avrig, (poșta Avrig, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, eventual celebra și face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 9 April 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român al Avrigului în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Căndea
protopop.

(69) 1—3

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din comuna **Ludoșul mare**, jud. Sibiu, conform planului și devizului, aprobat de cătră Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, dă în întreprindere **REPARAREA BISERICII**, prin licitație publică, **Duminecă în 7 Iulie a. c. ora 2 p. m.**, depunând vadiu 10% după suma de 178.000.

Planul, devizul și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial din loc, în orice zi.

Supraoferte nu se primesc.

Ludoșul-mare, la 16 Iunie 1929.

Consiliul parohial.

Nr. 543/1929.

(62) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Hălmeag**, protopopiatul Oltul, județul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat, conform cu pregătirea și anii de serviciu ai candidatului.
2. Cele fasionate în coala B.
3. 7 $\frac{1}{2}$ jugăre pământ bun, sesie parohială.
4. Circa 30 măsuri cucuruz și circa 20 zile de lucru.
5. Locuință parohială corespunzătoare.
6. Două sorți de lemne, de foc, aduse acasă.

Reflectanți, îndreptățiți la acest post, sânt poțuți să-și trimită cererile provăzute cu documente necesare, în termen, oficiului protopopesc Oltul; să se prezinte și în parohie, în vreo Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, pentru a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Vasile Stoicanea
protopop.

Nr. 325/1929.

(65) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I **Vulcan**, protopopiatul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salariul cu întregirea dela stat, conform fasiunei din coala B.
2. Stola obișnuită în parohie.
3. Locuință corespunzătoare.

Concurenții vor înainta cererile și documentele cuvenite oficiului protopopesc Jiu-Petroșani, în termenul prevăzut, și cu prealabila încunoștințare a protopopului, se vor prezenta în parohie pentru a sluji, a predica, a cânta și asfel a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial din Vulcan.

Petroșani, la 27 Mai 1929.

Ion Duma
protopop.

Nr. 296/929.

(66) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei a II-a din **Gurarăului**, parohie de clasa I-a, din protopopiatul Săliște, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat, conform coalei B.
2. Stola obișnuită în parohie.

Candidații își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul prescriș și se vor prezenta în parohie pentru a fi cunoscuți de popor.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial din Gurarăului.

Săliște, la 18 April 1929.

Dr. D. Borcia
protopop.

Nr. 205/1929.

(67) 2—3

CONCURS

În baza § 7 a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopop și conform înaltului ordin al P. V. C. arhidiecezan Nr. 2092/1929, din 12 Martie a. c., prin aceasta se publică concurs pentru întregirea postului de protopop ortodox român al tractului **Hațeg**, cu sediul în orașul **Hațeg**.

Viitorul protopop va ocupa și postul de paroh al **Hațegului**.

Venitele împreunate cu acest post sânt: Venitele după postul de paroh, conform fasiunilor din coala B, venitele stolare, adău, salariul dela stat, sesiune parohială, venitele după postul de protopop, cu întregirea dela stat, taxele legale după vizitațiunile canonice și locuință în casele parohiale.

Concurenții au să documenteze calificațiunea prescrișă pentru protopopi, prin concluzul Nr. 111 din 1888.

Cererile de concurs, cu documentele necesare, se vor înainta P. V. C. arhidiecezan în termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român, având a alătura și o tabelă de calificăție, după rubricile indicate în regulamentul congr. § 12.

Concursurile, întrate după expirarea termenului, nu se vor lua în considerare.

Hațeg, din ședința consiliului protopopesc al tractului **Hațeg**, ținută la 21 Mai 1929.

Seb. Rusan m. p. adm. prot. prez. **Ioan Sânzian** m. p. notarul cons. prot.

Hațeg, la 22 Mai 1929.

Sebastian Rusan
adm. prot.

Nr. 4861 Plen. 1929

Concursul s'a aprobat

Sibiu, din ședința plenară dela 10 Iunie 1929.

Consiliul arhiepiscopesc.

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini
Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei
Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**.

Nou!**Nou!**

Au apărut din *Biblioteca pentru studii omiletice și catehetice* de sub îngrijirea **Prof. Dr. Gr. Cristescu**:

Nr. 1. **Fă lucrul Evanghelistului**Nr. 2. **Învățători și Sfînți din veacul al IV-lea**Nr. 3. **Predică și cateheză**— **Vino și vezi — meditații**Se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**.

A APĂRUT

BISERICA ÎMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.—.
Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**, trimițând prețul prin mandat poștal.

Dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu** se poate procura**Istoria bisericească universală**

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130.—

" II " 150.—

" III " 120.—

" IV " 200.—

plus spese postale Lei 30.—.

A apărut

În «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Norși alte povești, de **E. HODOȘ**.

Volumul conține, pe 196

pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află

la: **Librăria Arhidiecezană, în****Sibiu. Prețul 60 lei și porto.**